

Nr 9.

Av herr Hage, med förslag till lag om ändrad lydelse av §§ 25—27 i förordningen om landsting.

I trontalet vid innevarande års riksdag återfinnes även ett uttalande därom, att regeringen kommer att för riksdagen framlägga förslag om val av talman och vice talmän i kamrarna genom kamrarnas egna medlemmar. En sådan reform, som för länge sedan borde ha varit genomförd, står i full överensstämmelse med den fullt riktiga uppfattning, som gör gällande, att representanterna i varje beslutande politisk eller kommunal institution böra själva ha rätt att utse den eller de personer, som skola leda och utåt representera folkrepresentationen. Kommer en sådan reform till stånd, återstår dock fortfarande de kungavalda ordförandena i en beslutande institution, nämligen landstingen. Ur *principiella* utgångspunkter kan det därför vara lämpligt, att Kungl. Maj:ts prerogativ även på detta område försvinner, även om naturligtvis en sådan reform ej kan anses ha en alltför stor betydelse.

Motioner om en sådan omändring ha också flera gånger framförts i riksdagen, senast år 1916, men ha alltid avslagits. Då nu emellertid en reform i dylik riktning kommer att ske med avseende på talmansskapet i riksdagen, torde det kunna antagas, att riksdagen skall visa sig villig att även gå med på en dylik ändring med avseende på landstingens presidium.

Med hänvisning till vad härovan anförts och under framhållande av att ett utarbetat förslag till lagtext finnes i den reservation, som finnes bifogad vid konstitutionsutskottets utlåtande nr 8 vid 1916 års riksdag, hemställas alltså,

att riksdagen för sin del måtte antaga följande:

•Lag om ändrad lydelse av §§ 25—27 i förordningen om landsting den 21 mars 1862.

Häri genom förordnas, att §§ 25—27 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 25.

Vid varje lagtima landstings första sammanträde företages upprop av samtliga valkretsarna i länet, därvid de utsedda ombuden skola sina fullmakter förete. Framställas anmärkning mot ombuds behörighet att i landstinget taga inträde, äga de landstingsmän, vilkas fullmakter godkända blivit, att, efter fulländat upprop, däröver besluta; och må över sådant beslut klagan ej föras.

§ 26.

Sedan granskning av fullmakterna på sätt § 25 föreskriver ägt rum, utser landstinget bland tingets ordinarie ledamöter en ordförande och en vice ordförande för tiden intill nästa lagtima sammankomst.

Upphör under nämnda tid ordföranden eller vice ordföranden att vara landstingsman, upphör jämväl befattningen som ordförande eller vice ordförande.

§ 27.

Den landstingsman, som bevisat de flesta landstingen, eller, där två eller flera landstingsmän deltagit i lika många landsting, den av dem, som är till levnadsåren äldst, förer ordet till dess ordförande blivit vald. Inträffar under mötet samtidigt förfall för både ordförande och vice ordförande, utses under enahanda ordförandeskap en av landstingets ordinarie ledamöter att tjänstgöra som ordförande till dess förfallet upphört.

Vid samtidigt förfall för både ordförande och vice ordförande under den tid, då landstinget ej är samlat till möte, skall ovannämnda äldste ledamot tjänstgöra som ordförande, till dess förfallet upphört.

Därest under tiden mellan landstingets lagtima sammanträden ordförande avgår eller hans befattning eljest upphör, skall vice ordföranden tjänstgöra som ordförande intill nästa lagtima sammankomst. Skulle under samma tid jämväl vice ordföranden avgå eller hans befattning upphöra, skall bemälda äldste ledamot tjänstgöra som ordförande.

Konungens befallningshavande kallar äldste ledamot till tjänstgöring, varom ovan stadgat är.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1920.»

Stockholm den 14 januari 1920.

Ernst Hage.